

Savremena klasika za publiku kamernog dua

vijesti.me/kultura/586892/savremena-klasika-za-publiku-kamernog-dua

JK

Jelena Kontić

25.01.2022. 08:59h

Violončelista **Isak Haračić** i pijanistkinja **Sonja Marković** iz Bosne i Hercegovine nastupiće danas u Podgorici, u Kamernoj sali Muzičkog centra Crne Gore u 20 časova.

Ovaj kamerni duo zajedno nastupa od 2019. godine, a oboje se raduju koncertu u Muzičkom centru, posebno prilici da nastupe u novoj Kamernoj sali, otkriva Haračić u razgovoru za "Vijesti".

On na početku najavljuje šarenolik repertoar koji su pripremili za ovu priliku. Duo će izvesti kompoziciju srpskog kompozitora **Miloja Milojevića**, "Legendu o Jefimiji" inspirisanu pjesmom **Milana Rakića**, zatim "Svitu za violončelo i klavir" francuskog kompozitora **Kamija Sen-Sansa**, "Varijacije na Rosinijevutemu" **Bohuslava Martinua** i "Sonatu za violončelo i klavir broj 2" ruskog kompozitora **Nikolaja Mjaskovskog**.

"Iako smo imali priliku da nastupamo u Podgorici imali smo veliku želju da nastupimo baš u novoj zgradi Muzičkog centra, prvenstveno u sali kakvu nema niko na Balkanu, a mislim na kamernu. Takođe, upoznat sam sa crnogorskom publikom i znam koliko cijene

umjetnost i muziku. Publika je svaki put odlično reagovala na nastupe kojima sam prisustvovao, bilo u gledalištu ili na sceni, tako da je to dodatan podstrek za nas”, kaže Haračić.

Na pitanje kako su formirali repertoar, te da li su i šta uzeli posebno u obzir, Haračić odgovara da im je želja da publici naprave ugodaj, pa u skladu sa tim i postupaju.

”Za ovu priliku smo se odlučili za jednočasovni program čiji repertoar čine interesantne kompozicije, koje možda djeluju prilično raznoliko... Svakako nije u pitanju neki standardni repertoar, pa tako mogu najaviti da ćemo Sonja i ja svirati djela poznatih kompozitora koje publika nema priliku često da čuje. Za ovo naše predstavljanje u Crnoj Gori odabrali smo neke provjerene stvari koje će, siguran sam, privući raznovrsnu publiku koja ne mora biti nužno muzički obrazovana i potkovana kada je u pitanju klasična muzika, već je važno samo da budu otvoreni za muziku. Zato sam siguran da će repertoar biti zanimljiv publici i da će ih privući i zainteresovati. S tim u vezi, mi se trudimo i da se fokusiramo na širi auditorijum, sa željom da svima bude prijatno i interesantno na nastupu, a da ne ograničavamo zainteresovanu publiku na bilo koji način”, objašnjava Haračić.

Još jedna od stvari na koju obraćaju pažnju kada su koncerti u pitanju je i trajanje nastupa, pa Haračić kaže da ne pretenduje uvijek na dug repertoar. Takav neće biti ni večerašnji.

”Program svakako neće biti predug, traje oko sat vremena, jer i na to obraćamo pažnju prilikom rada, treba naći mjeru i u tome. Trudimo se da pružimo priliku publici da čuje nešto nesvakidašnje iz svijeta klasične muzike, ali ne klasične - klasične, već savremenih kompozicija klasične muzike od kojih su neke nastale prije svega godinu ili dvije dana”, otkriva Haračić.

Iako je violončelo sve češće zastupljeno u nekim popularnim i komercijalnijim ansamblima, Haračić za “Vijesti” kaže da na večerašnjem repertoaru nema takvih kompozicija, ali ima onih koje su, zbog svoje savremenosti, na granici žanrova.

”Violončelo danas sve više biva zastupljeno u raznim muzičkim sastavima, širi auditorijum kao da ga tek otkriva, a dijelom su za to zaslužni i novi popularni ansambli u kojima je čelo zastupljeno. Smatram da je to dobra stvar, prvenstveno zbog instrumenta, ali mene popularni žanrovi, za sada, ne privlače, tako da se ne namjeravam upuštati u takvo muziciranje. Međutim, važno je naglasiti da u muzici nije sve crno ili bijelo, pa tako ni klasična muzika nije isključivo klasična. S tim u vezi, Sonja i ja ne sviramo baš isključivu i očekivanu klasičnu muziku, iliti njene klasike, to ostavljamo drugima, a mi sviramo noviju klasičnu muziku, pa s tim u vezi mogu reći da je na našem repertoaru savremena klasika koja u sebi ima primjese džeza, bluza, pa i nekih pop tonova”, objašnjava violončelista.

KONCERT**Duo****Isak Haračić***violončelo***Sonja Marković***klavir***PROGRAM****Miloje Milojević:***Legenda o Jefimiji***Kamij Sen-Sans:***Svita za violončelo i klavir**Prelude
Serenade
Finale***Bohuslav Martinu:***Varijacije na Rosinijevu temu***Nikolaj Mjaskovski:***Sonata za violončelo i klavir br. 2**Allegro moderato
Andante cantabile
Allegro con spirito*MUZIČKI CENTAR
CRNE GORE -
Kamerna sala**UTORAK****25.01.
2022.
20^h**

 Muzički centar
Crne Gore

foto: Muzički centar Crne Gore

Haračić dalje ističe da je ključno u sastavljanju repertoara poznavanje publike i stavljanje šireg auditorijuma u fokus umjetnika koji tako ima priliku i da publiku obrazuje, istovremeno i zabavi i poduči nudeći joj raznovrstan sadržaj.

”Koncipiranje repertoara se ne razlikuje mnogo u odnosu na zemlju muziciranja ili mjesto nastupa, već se repertoar postavlja u zavisnosti od iskustva, poznavanja određenog prostora i slično. Mislim, a siguran sam da i Sonja dijeli moj stav, da klasičnu muziku treba približiti širem auditorijumu, ali svakako na način da se prikaže kvalitet i kompleksnost, ali i umijeće i uživanje, koje klasična muzika pruža. Potrebno je zainteresovati publiku i prisutne, priuštiti im mogućnost da uživaju, zavole i nauče da prepoznaju kvalitet, ali i svoje afinitete u muzici”, smatra Haračić.

On se dalje osvrnuo i na uticaj savremenih tehnika i tehnologija na život klasične muzike i načine muziciranja, od različitih alatki za uređivanje i montiranje zvuka u studiju, pa do istog pristupa na nastupima uživo. Ipak, Haračić u tome ne vidi problem i misli da je svaki

napredak poželjan, a širenje spektra mogućnosti pozitivan iskorak.

”Bez obzira na sve, kao i na razne diskusije o tome, rekao bih da savremeno doba apsolutno doprinosi popularizaciji klasične muzike i napredovanju autora i umjetnika. Svakako, društvene mreže i kompletan onlajn prostor pružaju mogućnost širenja našeg umjetničkog djelovanja, bilo kao usavršavanja, dijeljenja iskustva i sadržaja ili jednostavno održavanju ritma i koraka sa trendovima. Istovremeno, društvene mreže se mogu koristiti i gledati kao pristupačan i jednostavan marketing. Dakle, smatram da u onlajn sferi, kada je klasična muzika u pitanju, ne može biti negativnih efekata”, poručuje Haračić.

A upravo je pandemija virusa korona proširila djelovanje onlajn prostora i u jednom trenutku je i za muzičare bila zamjena za nastupe u dvoranama, uživo. Ipak, Haračić ističe da iako onlajn prostor “radi posao” - ništa ne može zamijeniti nastup uživo, tako da pandemija jeste otežala život muzičara...

”Sonja i ja smo se aktivirali baš u trenutku kada je krenula pandemija, a drago mi je što u Crnoj Gori nastupamo bez obzira na pandemiju i koronu, iako će koncert biti upriličen uz poštovanje propisanih epidemioloških mjera koje važe u Crnoj Gori. Teško je ostati po strani i imun na neka tako krupna i velika dešavanja, pa je tako i sa pandemijom. Teško je, jer muzičari su tu da bi svirali za druge, od toga i za to žive i to je ono kako mi djelujemo. Kada muzičaru oduzmete ili uskratite mogućnost da svira uživo za druge ljude, onda dolazi do jedne krize identiteta”, upozorava violončelista.

Za kraj razgovora Haračić ističe da se raduje nastupu i otkriva da se Crna Gora više puta do sada nalazila na putu njegovog umjetničkog sazrijevanja, individualno, ali i sa Sonjom Marković.

”Nama je Crna Gora uvijek bila posebna na umjetničkom putu, a s obzirom na to da smo često gostovali ovdje i usavršavali se, pa čak i dobijali stipendije evropskih fondova koji su bili opredijeljeni za ulaganje u naše obrazovanje u Crnoj Gori. Na osnovu toga bi se moglo reći da je Podgorica na neki način bila odskočna daska za naš rad, pa se zato još i više radujem večerašnjem koncertu, a nadam se i da će publika to prepoznati i uživatu u onome što smo priredili”, zaključuje Haračić.

Za saradnju je važan muzički, ne nužno i karakterni senzibilitet

---

Poznato je da se neki muzički instrumenti bolje slažu sa nekima u odnosu na druge, ali i za to je potrebno da postoji i međusobna autorska usaglašenost. To potvrđuje i Haračić na osnovu svog iskustva rada sa Sonjom Marković, pijanistkinjom.

”Interesantno je da Sonja i ja, iako smo se poznavali ranije, nikada nijesmo svirali zajedno, međutim u nekom trenutku su se naši umjetnički i muzički senzibiliteti nekako prepoznali. Vjerujem da je za takvu saradnju zaista potreban određeni muzički senzibilitet umjetnika, ne nužno i karakterni, jer smo, na primjer, Sonja i ja prilično različite ličnosti, radili smo i u različitim ansamblima, ali su nam senzibiliteti u muzici slični, što se, vjerujem, osjeća i na sceni”, kaže Haračić.

Muzika je globalna, a ne lokalna ili državna

Haračić je vođa grupe violončela u Sarajevskoj filharmoniji i član međunarodnog Orkestra bez granica (No Borders Orchestra), dok je Sonja Marković, doktorandkinja na studijama kamernе muzike na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu i dobitnica više od 40 republičkih i međunarodnih priznanja. Njih dvoje zajedno se, kaže Haračić, trude da izbrišu nametnute granice.

”Sonja i ja se trudimo da izbrišemo granice koje postavlja politika i iako ne možemo to uvijek uraditi, naše je da pokušamo koliko možemo. Mi kao muzičari, posebno oni koji se bave klasičnom muzikom, ne volimo da se miješamo u politiku, ali s obzirom na to da su nekada neostvarive naše ideje i finansijski ili idejno osporavane usljed različitih političkih stavova i funkcionera koji donose odluke, onda biva neophodno da budemo, makar malo, upućeni u sve ono što se dešava na političkoj sceni, ali i da svojim umjetničkim djelovanjem pokušamo da utičemo na to. Svakako, u muzici ne postoji lokalno ili državno, ne postoji nešto što je isključivo crnogorsko, bosansko, evropsko ili američko, muzika je globalna i kao globalna stvar svuda stiže i svuda postoji”, ističe on.

Upravo se tim je usaglašen i naziv orkestra u kojem učestvuje, a koji uspješno širi i svoje granice.

“Taj orkestar bez granica je i osnovan sa idejom rušenja predrasuda, prevazilaženja granica koje postavljaju politika i političari. Na kraju krajeva, mi svi komuniciramo na istom jeziku sa različitim akcentima i dijalektima, pa zašto bespotrebno to sabotirati i forsirati manjak razumijevanja i sporazumijevanja. Ideja o osnivanju ovog orkestra je imala značajan odjek tako da smo brzo počeli da funkcionišemo na visokom nivou, pojavili su se sponzori, ponude, potražnja, tako da sada orkestar postoji već 10 godina, s obzirom na to da je osnovan 2012”, kaže Haračić.